

# HIGH END®

stereo, hifi & home cinema

10009 máj/jún 2014 100 Kč

www.highestend.sk



**BRUCE  
SPRINGSTEEN**  
SNY STAREHO ROCKERA

**AVID ACUTUS**  
AKUTNY PRÍPAD

**ZOSTAVA MAGNAT**  
TRAJA SPOD LAMPY

**HARMAN/  
KARDON HK 990**  
SOLIDNY OBOR

**LYNGDORF  
MILLENIUM MK.IV**  
ZVUK POD KONTROLOU

**[AUDIO PHYSIC] STEP vs B&W**  
**CM5 vs XAVIAN XN 125 EVO**  
TRIEL TRILOBITOV



TESTY, PRÁVICE, REPORTÁŽE  
ROZHOVORY, POHLEDY,  
HODNOTY, RETRO





žiaden

## BLUDNÝ HOLANĎAN

*Holandská značka PrimaLuna patrí medzi novšie zjavy na poli highendu a za svoju krátku šesťročnú existenciu stihla jeho lány preorať veľmi výrazne. Ich produkty (predovšetkým množstvo modelov elektrónkových zosilňovačov) majú mimoriadne pozitívny ohlas po celom svete a vyhrávajú doslova jednu cenu za druhou. Všetky užívateľské aj odborné recenzie vyzdvihujú skvelý pomer ceny a výkonu u týchto aparátov a tiež ich kvalitné vyhotovenie a zvukovú všestrannosť, ktorá zvyčajne nebýva pre „lampáče“ až taká typická. Keďže sám doma s radosťou zohrievam nižší model PrologueTwo, bol som na vyššiu sériu veľmi zvedavý.*



# Testosterón

test elektrónkového zosilňovača PrimaLuna DialogueTwo



## MODERNIZÁCIA KLASIKY

Herman van den Dungen (zakladateľ značky) si ku spolupráci pri navrhovaní a konštrukcii najal viacero skúsených odborníkov zo známych firiem (napr. Jadis a Goldmunda) v snahe ponúknuť moderné, užívateľsky a na údržbu nenáročné „lampáče“, ktoré by si získali obľúbu aj u dovtedy zarytých odporcov elektrónok. Úspech na seba nenechal dlho čakať a série Prologue a Dialogue spravili doslova diery do sveta - tak v Európe ako aj v USA. Príčinou sú najmä viaceré zaujímavé technické novinky ako napr. patentovaný systém Adaptive Auto Bias, ktorý automaticky nastaví predpätie a pracovný bod každej výkonovej elektrónky zvlášť a Soft start obvod, ktorý nastaví elektrónku do pracovného režimu postupne a tým predlžuje jej životnosť. Adaptive Auto Bias systém je ideálna „hračka“ pre nadšencov ako som ja, ktorí môžu takto testovať množstvo typov výkonových elektrónok a hľadať si zvukové optimum až do úmoru. Užívateľ tým získa možnosť meniť koncové elektrónky kedy sa mu zachce a vybrať si z typov ako KT88, EL34, 6L6, 6V6, KT66 a KT77 také, ktoré mu najviac zvukovo sadnú. Pritom nemusí nič nastavovať, iba vymeniť, zapnúť a hľadať zmeny vo zvuku, čiže žiadne peripetie s párovaním, zmenou predpätia atď. Takto máme možnosť kedykoľvek si upraviť zvukový charakter doslova podľa nálady a jeden zosilňovač takto získa viacero podôb. Je to veľmi pokúšajúca možnosť - sám som tak strávil veľa hodín a získal zaujímavé skúsenosti :-). Netreba sa tým nechať ale príliš strhnúť, lebo nakoniec pridete o to hlavné – samotné pokojné vychutnávanie si hudby.

## POCTIVÁ ÚČELNÁ KONŠTRUKCIA

DialogueTwo je integrovaný elektrónkový zosilňovač pracujúci v klasickom ultralinearom alebo triódovom móde, ktoré sa dajú prepínať priamo na diaľkovom ovládači počas prevádzky podľa preferencie poslucháča. Predzosilňovacia funkcia zabezpečujú dve ECC82 a 2 ECC83 elektrónky čínskej produkcie. Koncový stupeň reprezentujú 4 baculaté

KT88. Konštrukčne pôsobí aparát veľmi seriózne a masívne (čomu zodpovedá aj jeho úctyhodná hmotnosť 30 kg). Šasi je z hrubej ocele, elektrónky sú kryté odnímateľným krytom. Zdola je šasi mriežkované kvôli dostatočnej ventilácii; farebná úprava je buď čierna (zblízka skôr tmavomodrá) alebo matná strieborná s leštenými bokmi a zadnou časťou. Vnútorosti a kabeláž sú veľmi pedantne pospájané technikou point to point wiring a vyzerajú „čistejšie“ ako u mnohých podstatne drahších kolegov, z čoho som bol skutočne veľmi milo prekvapený. Aparát ma strohý, až spartácky pôsobiaci dizajn, skrátka všetko je podriadené účelu - zvuku a nie „zbytočnostiam“ ako drevené ozdoby a omračujúce dizajnové prvky. Tomuto ekonomickému zámeru zodpovedá aj továrnska výroba v Číne, čo už ale dnes nemôže pohoršiť nikoho - taká je skrátka realita aj u zabehnutých starších značiek a nemá význam to brať ako negatívum.

## UNIVERZÁLNY „LAMPÁČ“

alebo aj elektrónky sú vhodné na rockovú hudbu

Aparát som skúšal v redakčnej posluchovej miestnosti, kde mi v podstate úplne potvrdil moje doterajšie domáce skúsenosti s mojim vlastným lacnejším modelom PrologueTwo. Nepriatelia lúč a teoretici zavrhujúci ich kvôli prílišnej mäkkosti a slabej dynamike – tento aparát by vám rýchlo zmenil zažité predsudky :-). Možno to vyznie až nedôveryhodne a príliš neobjektívne, ale toto je mimoriadne všestranný aparát, ktorý všetky nahrávky prednesie s neočakávanou dynamikou, s presnosťou v celom rozsahu spektra a s podmaňujúcim šarmom. Usadí vás do kresla a upúta, znie vyvážene, syto a pritom presne, na lampy s netypicky rýchlymi basmi. Človek sa miestami až diví, že hrá „lampáč“, čo mi potvrdili aj viacerí známi doma pri posluhu PrologueTwo. Akustické nástroje znejú prirodzene, objemne a zvonivo zároveň, nestratia sa ani pri väčších telesách. Symfonické orchestre ma ohúrili svojim objemom a vykreslením ľavo-pravého aj pred-zadného priestoru. V snahe nachytať „zosík“ na hruškách som si pustil viaceré hardrockové a jazzrockové nahrávky – žiaden problém, všetko znelo plne, muzikálne a veľmi detailne. Bicie majú úder a pozoruhodný objem, basgitary sú presné a konkrétne, vokály čisté a ničím neprekrývané. Skrátka takmer dokonalá symbióza dynamiky, muzikálnosti a detailu. Výšky sa mi javili občas ako príliš zrnité a rušiacie, ale výrazne citelné to bolo len v niekoľkých okamihoch, najmä pri vokáloch, elektrických gitarách a pričnej flaute (pomôže zmena elektrónok, o tom ale neskôr...). Unison Research Preludio mal v tomto jasné plus, výšky mu znejú uhladenejšie a príjemnejšie aj bez výmeny elektrónok. Prepínanie do triódového režimu ma príliš neuchvátilo ani pri jednej nahrávke, zvuk vtedy stráca na objeme a dynamike. Využitie tohto prepínača si viem predstaviť iba pri posluhu komorných nahrávok, prípadne jemného nočného alebo výtahového popu. Špeciálne odporúčam tento „lampáč“ na posluh

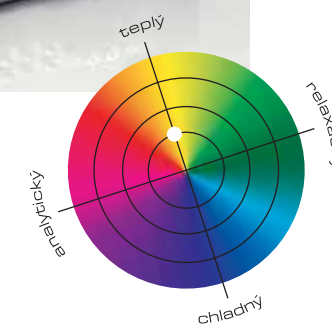
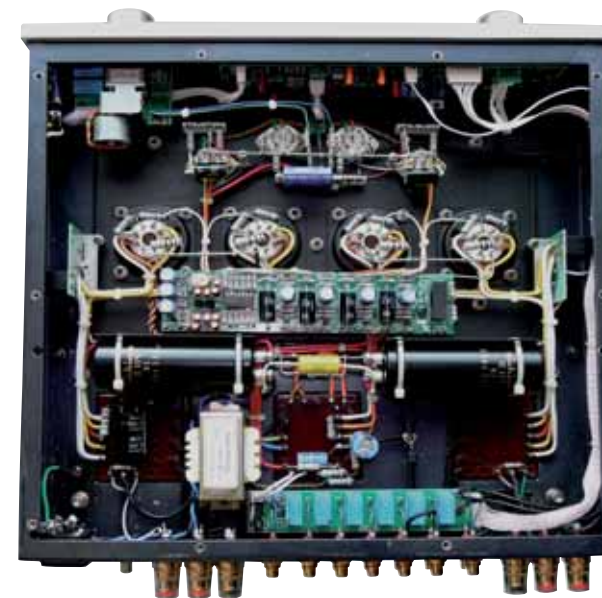
starších analógovo nahratých rockových platní - nebudete chcieť skončiť.

Musím tu ale zvýrazniť moje počudovanie nad tým, že firma PrimaLuna (ako aj iné) dodávajú svoje výrobky s priemernými čínskymi elektrónkami a šetria aj tam, kde by sa nemuselo. Doma u PrologueTwo som ich vymenil za staré NOS (new old stock) Tesly ECC802S a ECC83 ako aj KT88 a zvuk sa zmenil veľmi výrazne – získal objem, podstatne sa zlepšila detailnosť a najmä sa uhladili predtým miestami ukričané výšky a vyššie stredy. Tento trend už začína sledovať viacero známych značiek, ktoré osádzajú svoje produkty kvalitnejšími starými NOS lampami, ktoré sú síce viacnásobne drahšie a problematcky zohnatelné - ako napr. Telefunken, Mullard atď., ale investícia týmto smerom sa rozhodne oplatí. Prechod na EL34 zvuk zjemní, pridá stredy aj basy a uhladí výšky. Túto možnosť odporúčam najmä fanúšikom akustickej a vážnej hudby alebo poslucháčom, ktorí pri počúvaní hudby relaxujú. Berte to ako moju radu majiteľom lampáčov, ako z aparátu dostať maximum, prípadne si ho čo najviac prispôbiť na svoj obraz. Ak to skúsite, budete sami prekvapení výsledkom.

## VERDIKT

PrimaLuna DialogueTwo je bez preháňania mimoriadne muzikálny a všestranný zosilňovač, ktorý poteší ucho každého fanúšika kvalitnej a komplexnej hudby. Paradoxne a neznie príliš „lampovo“. Vzhľadom na svoju priaznivú cenu ho môžem bez ďalších zbytočných rečí len odporučiť všetkým, ktorí majú pokúšenie konvertovať na elektrónky, ale stále nenabrali potrebnú odvahu a boja sa príliš mŕtveho a jemného zvuku. Navyše vám bude popri posluhu večer aj pekne svietiť a svojimi 4 KT88 za zimných fujavíc dopomôže k útulne vyhriatemu domovu :-).

■ Braňo Halás



## Tabuľka Čokolády

**PrimaLuna DialogueTwo**  
integrovaný elektrónkový zosilňovač

**Cena:** 2190 eur (65 976 Sk)

**Technické údaje:**  
elektrónky: 2 x 12AU7 (ECC82), 2 x 12AX7 (ECC83), 4 x KT88  
operačný režim: A trieda, jednokoncový ultralinear (single ended) s možnosťou prepnutia režimu na triódový  
výkon a výstupný odpor: 2 x 36 W  
Ultralinear, 2 x 21 Triode, 4 a 8 ohm  
frekvenčný rozsah: 10 Hz – 30 kHz +/- 0.5 dB  
odstup signál šum: 89 dB  
vstupný odpor: 100 Kohm  
vstupná citlivosť: 270 mV  
maximálny zisk: 36,5 dB  
rozmery: 405 mm x 385 mm x 210 mm (š, h, v)  
hmotnosť: 29 kg

**Audioambient:**  
akusticky odhlučnená a prispôbená miestnosť

**Audiohardware:**  
repro: Bowers & Wilkins CMS  
CD prehrávač: AMR77  
káble: Wire Sound System Laco, Wire Sound System KS1 Silver, Audio Quest

**Audiosoftware:**  
Rachmaninov: Piano Concertos 2 & 3  
Janis (Mercury)  
Ravel: Rapsodie Espagnole / The Cleveland Orchestra, Vladimir Ashkenazy (Decca)  
E.S.T.: Seven Days Of Falling (215 Music And Media LLC)  
Mundi Domini: Mundi Domini (Mundi Domini)  
Rush: Hemispheres (Mercury Records)  
Cressida: Asylum (Repertoire Records)  
Premiata Forneria Marconi: Per Un Amico (Dischi Numero Uno)  
Ellipse: Home Concert (Pentatone)  
Genesis: Selling England By The Pound (Virgin remasters)  
King Crimson: Red (Virgin)  
SBB: Pamieć (Poskie Nagrania)

**Výrobca:**  
Durob Audio BV  
PO Box 109  
5250 AC Vlijmen  
Netherland  
www.primaluna.nl

**Dovoza:**  
Kohut Audio  
Slovenskej jednoty 8  
040 01 Košice  
Tel.: 421 905 642 156  
421 357 741 700  
info@kohutaudio.sk  
www.kohutaudio.sk